

B. A. R.

CARTILE ROMANEȘTI
VECHI

I

705

muzeu

5264.

S.M.

B. A. R.	CĂRȚILE ROMÂNEȘTI
	VECHI
	705

19 24.

B.A.R.S.R.	I
	530016
	74

41 10 116

Р Е Г У Л А Ц И Я
ШКОЛАСТНЧЕШЬ,

каре сѣнт сѣржадѣте, шѣ ѡшезѣте пѣн-
трѣ цѣнѣрѣ, шѣ прокопсѣла

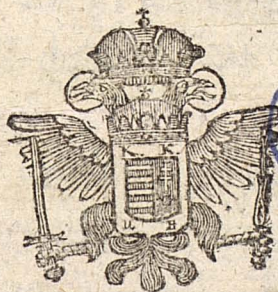
ШКОЛАБЛАГОУЧЕШЬ

ЧЕЛОВѣКЪ

ЩЕРА ОУНГЕРСКОЕ,

шѣ дин Пѣрциле сѣй ѡпрѣдѣте.

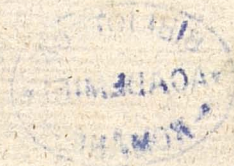
Кѣ милостѣва ѡгзѣдѣнцѣ ѡ ѡпрѣдѣтѣшѣй,
Кесарѣ-Крѣщѣй, шѣ ѡпостоличѣшѣй Мѣрѣй.

НЕ ЛЕГАТЬ Кѣ 5 Крѣй.

ѡ БѣДѣ
ТУПѣрѣтѣ кѣ келѣѣла Крѣщѣй Тѣлогрѣфѣй
ѡ Оуниверситѣцѣй Оуниверсѣй. 1806.

I 530016

inv. 3102

КЪ ВЪНТЪ ЖНАИНТЕ.

РѢГЛАЛЕ АЧѢСТѢ, КАРЕ СЖНТЪ СЪ-
РЖНДѢИТЕ, ШИ АШЕЗАТЕ ПЕНТРЪ
ЦИНѢРѢ, ШИ ПРОКОПСѢЛА ШКОЛА-
СТИЧИЛЪР ЧЕЛЪР РЪМЖНѢЩИ, ПЕНТРЪ
АЧѢА САЪ ФЪКЪТЪ АША ПРЕКЪРЪТЪ,
КА ПРЪНЧИИ КЪ КЖТЪ МАИ ЛЕЗНЕ,
ШИ МАИ КЪРЖНДЪ ЛЕ ВЪРЪ АБЪЦА,
КЪ АТЖТА МАИ СТЪТОРНИЧѢЩЕ СЕЛЕ
ПОАТЪ ЦЖНѢ АМИНТЕ. ГЪРЪ А ПА-
ТРЪ ПЪРЦИ, САЪ КАПЕТЕ ПЕНТРЪ А-
ЧѢА САЪ АПЪРЦИТЪ, КА ДАСКАЛИИ
АДАТЪ ЛА АЧЕПЪТЪЛА ШКОЛАЛЕЛЪР
А а АТРЪ

Атрѣ атѣтѣ септемѣннй сзсе сжр-
гѣскз ѡ депрѣнде Прѣнчѣй Атрѣ
ѣале. Дрепѣачѣа ѡ Даскзалилѣ
даторѣнцз ва фѣ, прѣкѣм мѣдѣха
шѣ Ацелѣсѣа Рѣгѣлелѣр ѡл тжакѣй
Прѣнчилѣр, ѡшѡ ѡ пѣне Атрѣбѣрѣ
дендзмѣнз; нѣмай кѣ Атрѣбѣрилѣ
пре Школѣстѣчѣй (оуѣенѣчѣй, Шко-
ларѣй) сѣ нѣй Агрѣѣѣзз, сѣле А-
вѣѣѣ дин Кѣвѣжнт ѡ Кѣвѣжнт, сѡѣ
дѣрѣсѣтѣа.

Ка Даскалѣлѣр май оушѣр сѣле
вѣнз, Атрѣбѣрилѣ сѣ вѣр пѣне де-
десѣптѣа Рѣгѣлелѣр, ка шѣ ѡ лѣм-
ѣа Сирѣѣскз.

КУПРИНДЕРЪ
РЕГУЛЯТОР ШКОЛАСТИЧЕЩІЙ.

I.

КѢМ ТРѢБѢ СЪСѢ ПОАРТЕ ШКОЛА-
СТИЧІЙ КЪТРЪ ДѢМНЕЖЕЪ, ШІ ѿ
БЕСѢРИКЪ.

А. КѢМ ТРѢБЪ СЪСѢ ПОАРТЕ ШКОЛАСТИЧІЙ
КЪТРЪ ДѢМНЕЖЕЪ?

I.

I. ДЕСПРЕ ЧЕ ѿВѢЦЪ ПАРТѢ ЧѢ АИНТЪЮ?

1. Школа́стичій трѣбе се юѣѣскъ пре
ДѸмнезѣ8:

а. Дин тоатъ ѣнима лѡр, дин то́т
сѡфлетѡ лѡр, ши дин тоатъ вѡр-
тѡтѣ лѡр.

б. Школа́стичій ѡши ѡра́тъ дра́гостѣ
са кѡтръ ДѸмнезѣ8: цѡнѡнд по-
рѡнчиле лѡи ДѸмнезѣ8; не вѡтѡ-
мѡнда пре ѣл кѡ пѡкѡте; ши
ѡвѡнд вѡкѡриѣ ѡтрѡ тоате, кѡте
сѡнт спре лаѡда, ши мѡрирѣ лѡи
ДѸмнезѣ8.

2. Школа́стичій трѣбе се фѣе кѡ фри́ка
лѡи ДѸмнезѣ8.

а. Пентрѡкѡ, дѡпѡ мѡртѡрисирѣ С.
Дѡх, ѡчѣперѣ ѡцелѣпчю́ней ѣ
фри́ка Дѡмнѡлѡи.

б.

1. Кѡм трѣбе Школа́стичій се юѣѣскъ пре
ДѸмнезѣ8?

б. Кѡм трѣбе Школа́стичій сѣши ѡрѣте
дра́гостѣ кѡтръ ДѸмнезѣ8?

2. Пентрѡчѣ трѣбе Школа́стичій се фѣе кѡ
фри́ка лѡи ДѸмнезѣ8?

Б. Їрз фріка Домнѣлѣй трѣбѣ се
фіе фіѣскѣ, ка неміка се фачем,
че ар фі апротіва лѣй, саз че
їр фі лѣй оурѣт, непріиміт,
ші неплзкѣт; ші фріка ачѣста
вінѣ Нѣмай дин порнірѣ драго-
стей, їрз нѣ дин грѣаза педѣпсей,
карѣ фзрѣ вреѣ адоѣлѣ ка оурма
тѣт пзкатѣл.

Б. Кѣм трѣбѣ сѣсѣ поарте Школастичіѣй а
Бесѣрикѣ.

1. Че ѣ Бесѣрика?

а. Бесѣрика ѣ оун лок сфинціт,
аѣрѣ кареле пѣнѣтрѣ ачѣа се аѣѣнѣ
Крецініѣй, ка сѣсѣ акіне лѣй дѣ-
мнезѣѣ, ші се фіе де фѣцѣ ла
слѣжба дѣмнезѣѣскѣ, аѣрѣ карѣ
май кѣ дѣдінсѣл аратѣ, кѣ ѣй
кѣнѣск, ші мѣртѣрисѣск чѣ прѣ-
налѣтѣ Домніе, Мѣрїре, ші Пѣ-
тѣре

Б. Кѣм трѣбѣ се фіе фріка Домнѣ-
лѣй?

тѣре а лѣи дѣмнезѣ; чѣркѣ, шѣ
добжнѣск ѣртѣрѣ пѣзнѣлѣ; чѣр
дела дѣмнезѣ дѣрѣриле чѣле де
липѣ, шѣ пѣнтрѣ бѣнѣтѣциле
чѣле прѣимѣте вѣдѣникѣ мѣлѣц-
мѣтѣ дѣ.

б. Бѣсѣрика лѣкѣ май ѣсте оѣн лѣк
оѣнде Крѣщѣнѣи се лѣвѣцѣ дѣто-
рѣнѣцѣле сѣле, лѣдекѣ кѣм лѣсе кѣде
лѣр, се вѣрѣдѣ, шѣ Крѣдѣнѣца прин
фѣпте се шѣ лѣ арѣте, шѣ кѣ дѣ-
дѣнѣсѣл сѣсе фѣрѣскѣ де рѣ.

в. Май пре оѣрмѣ Бѣсѣрика ѣсте оѣн
лѣк, кѣрѣле пѣнтрѣ лѣчѣа ѣ сѣрѣндѣ-
ѣт, кѣ лѣтрѣнѣсѣл сѣсе сѣлѣжѣскѣ с.
Тѣйне (Мѣстѣрѣиле) пѣнтрѣ Крѣщѣнѣи.

г. Школѣстѣчѣи май лѣлѣ сѣнт дѣторѣ
лѣ мѣрѣе лѣ Бѣсѣрикѣ дѣмѣнека, шѣ
лѣ Сѣрѣвтѣорѣ:

а.

б. Чѣ май ѣсте лѣкѣ Бѣсѣрика?

в. Чѣ ѣсте май пре оѣрмѣ Бѣсѣрика?

г. Кѣндѣ сѣнт май лѣлѣ дѣторѣ Школѣ-
стѣчѣи лѣ мѣрѣе лѣ Бѣсѣрикѣ?

а. Ла Вечѣрнїе, Оутрѣнїе, шї ла Лутѣргїе.

б. Шї ла ѡлте ѡвцзтѣрї Дѣховнїчїй.

3. Школѣстїчїй, май наїнте де ѡ мѣрце ла Бесѣрикз, трѣбде сзсе ѡдѣне ѡ Школѣз, оўнде

а. Се кѣнте, саз се четѣскз, превѣм ва порѣнчї лѣр ѡвцзтѣрїюл.

б. Гїрз дѣкасз ѡ Бесѣрикз се нѣ мѣр-

а. Ла кѣре слѣжбе Дѣмнезїї сѣнт дѣтѣрї Школѣстїчїй ѡ мѣрце?

б. Ла че май сѣнт ѡкз дѣтѣрї Школѣстїчїй ѡ мѣрце ѡфѣрз де слѣжбеле чѣле Дѣмнезїї?

3. Оўнде трѣбде сзсе ѡдѣне Школѣстїчїй май наїнте де ѡ мѣрце ла Бесѣрикз?

а. Школѣстїчїй ѡдѣнѣцї ѡ Школѣз, май наїнте де ѡ мѣрце ѡ Бесѣрикз, че трѣбде се фѣкз?

б. Ла кѣрѣ слѣжбз пѣт мѣрце Школѣстїчїй дѣкасз?

мѣргъ, фъргъ нѣмай ла Оутрѣнїе
(Итрѣс.)

4. Кѣнд траг Каѣпотеле (Харѣнгѣриле,
Кампанеле); сѣс бѣт тоака, Шко-
лаѣстичїй трѣбѣ сѣсѣ рѣдїче ѿ пи-
чѣаре; сѣшї фѣк Крѣче; шї сѣ зїкѣ:
Нѣскѣтоаре де Дѣмнезѣс ш. ч. ѿпѣй
сѣсѣ пѣнѣ ѿ рѣнд дѣй кѣте дѣй,
сѣс пѣрѣке.

5. Дѣпѣчѣ сѣс пѣс Школаѣстичїй пѣрѣке
ѿ рѣнд, трѣбѣ сѣ мѣргъ ѿ Бѣсѣрикѣ
фъргъ де стрїгѣре, шї кѣ тоатѣ Кѣ-
вїйнца, шї ѿ Бѣсѣрикѣ сѣсѣ ѿшѣзѣ
ла лѣкѣла пѣнтрѣ дѣншїй сѣрѣндѣшїт;
ѿпѣй четїторїй, шї чѣй де лѣмїнїй
Пѣртѣторїй сѣсѣ ѿлѣгѣ дїнтрѣ чѣ-
лѣлѣцїй, шї сѣшї плинѣскѣ дѣторїн-
цѣле сѣле кѣ тоатѣ ѣвѣлѣвїѣ.

6.

4. Чѣ трѣбѣ сѣ фѣкѣ, кѣнд траг Кѣлопо-
теле?

5. Кѣм трѣбѣ Школаѣстичїй сѣ ѿтре ѿ Бѣ-
сѣрикѣ?

6. ШКОЛАСТИЧІЙ А БЕСѢРИКЪ ТРЕБЪ
СЪСЕ ПОАРТЕ КЪ ТОАТЪ КЪВІЙНЦА, ШІ
КЪ ЧѢ МАЙ МАРЕ ФРІКЪ АЛЪИ ДЪМНЕ-
ЗЕЪ, АКОАЧЕ, ШІ АКОЛЪ СЕ НЪ СЕ
ОУЙТЕ, СЕ НЪ ВОРЕБСКЪ, СЕ НЪ РЪДЪ;
ЧІ МІНТЪ СЕ ШІВ РЪДИЧЕ, ШІ АНАЛЦЪ
КЪТРЪ ДЪМНЕЗЕЪ, НЪМАЙ ДЕСПРЕ ДЪ-
МНЕЗЕЪ, ШІ ДЕ СПРЕ СФІИЦІЙ АЪИ ГЪН-
ДИНА, ШІ СЕ ІА СЪМА ЛА ТОАТЕ
ПЪРЦИЛЕ СФІНТЕЙ АУТЪРГІЙ, МЪ-
РІНА ПРЕ ДЪМНЕЗЕЪ, ШІ МЪЛЦЪМІНА
ДОМНАЛЪИ НОСТРЪ ІСЪС ХОС ПЕНТРЪ
НЕМЪРЦИНИТА СПРЕ НОЙ ДРАГОСТЕ;
ДИН КАРКЪ СЪНЦЕЛЕ ШІЛАЪ ВЪРСАТ,
ШІ МОАРТЪ АЪ РЪБАТ ПЕНТРЪ НОЙ.

7. ШКОЛАСТИЧІЙ ТРЕБѢ СЕ МЗРѢСЪ ПРЕ
ДУМНЕЗѢ ПРИН КЖИТѢРІ, ШІ ПРИН
ЛТЕ СЪБИЧНІТЕ РЪЗЧІЮНІ.

A.

6. КЪМ ТРѢБЕ СЪСЕ ПОАРТЕ ШКОЛАСТИЧЪИ
 ⚡ БЕСЪРИКЪ?

7. КОМ ТРЕБЕ ШКОЛАСТИЧЬ СЕ МЗРЬСКИ
ПРЕ ДОМНЕЗЕ?

- а. Прин Кънтъръи мзрѣск Школастичій
пре Дѡмнехѣѡ, кѣнд кѣнтъз ѡпреѡнъ
кѡ Кънтърѣцъз кѡ вѣрс дѡлче, шѣ
лѣн; шѣ кѣнд ѡшѣждерѣ кѣнтъз
шѣ ла ѡктѣнѣи: Дѡамне милѡѣ-
щене. ш: ч:
- б. Рѡгъчѣѡниле чѣле май ѡжичнѡѣте,
каре трѣбѡе седе шѣе дѣрѡстѡз,
шѣ седе зѣкъз Школастичій, сѣнт:
Рѡгъчѣѡнѣ Дѡмнѡзѡѣ, сѡз Тѡтѡз
нѡстрѡ; Нзскътѡаре де Дѡмнехѣѡ;
Кредѣѡз; шѣ зѣче Порѡнѣи ѡле ѡѣи
Дѡмнехѣѡ.
8. Школастичій трѣбѡе сѡзе рѡѡе ѡѣи
Дѡмнехѣѡ кѡ нздѣжде фѣѡскъ, шѣ
кѡ

- а. Кѡм мзрѣск Школастичій прин Кън-
търъи пре Дѡмнехѣѡ?
- б. Карѣ сѣнт чѣле май ѡжичнѡѣте рѡ-
гъчѣѡиѣ, карѣ трѣбѡе седе шѣе дѣрѡ-
стѡз, шѣ се де зѣкъз Школастичій?
8. Кѡм трѣбѡе сѡзе рѡѡе Школастичій ѡѣи
Дѡмнехѣѡ?

кѢ мѧре Ѡкрѣдинцѧре, кѢ сѣрї де кѧте
ѧѢ сѣп (липецъ), тоѧте ле вѣр до-
бѧнѣй дела дѢмнехѣѢ прии мижлочи-
рѣ, шї вредничиѧле дѢмнѢлѢй нѢстрѢ
їсѢс хѢс.

9. Школѧстичїй трѣбѢ сѢсе рѢѧце пѣн-
трѢ СтѢпѧнитѢрїѧ Цѣрей, пѣнтрѢ
сѢстѧшїй лѢй, пѣнтрѢ ПѧтрїѢ, пѣнтрѢ
вѢнѢ старѣ Бесѣричей чѣй Правослѧв-
ниче, пѣнтрѢ ПѢрїнцїй, шї рѢдѣнїѧле
лѣр, пѣнтрѢ фѢкѢтѢрїй лѣр де вїне,
пѣнтрѢ май Мѧрїй, шї ѧвѢцѢтѢрїй
лѣр, пѣнтрѢ чѣй КѢлѢтѢрїй, шї чѣй
РѢвїцїй, пѣнтрѢ сїне ѧсѢшїй, пѣнтрѢ
тоѢй чѣй вїй, шї чѣй РѢпѢсѧцїй, ѧкѢ
шї пѣнтрѢ вѢжмѧшїй лѣр.

10. Школѧстичїй ѧфѧрѢ де вѢчѣрнїѢ, йтрѢс
шї дѢтѢргїѢ трѣбѢ се ѧскѢлте шї
ѧвѢ-

9. ПѣнтрѢ чїне трѣбѢ сѢсе рѢѧце Школѧ-
стичїй лѢй дѢмнехѣѢ?

10. ѧфѧрѢ де вѢчѣрнїѢ, йтрѢс, шї дѢтѢр-
гїѢ че май трѣбѢ се ѧскѢлте Школѧсти-
чїй?

ЛВЦЦТЪРИЛЕ ЧЪЛЕ ДЪХОВНИЧЕШЬ НЪ-
ТОАТЪ ЛВАРЪ АМИНТЕ, ПЕНТРЪКЪ Л-
ЧРЖНСЕЛЕ СЕ ЛВАЦЪ ЧЪЛЕ, ЧЕ ПОВЪ-
ЦЪЕСКЪ ЛА ФЕРИЧЪРЪ ЧЪ ВРЕМЪЛНИКЪ,
ШЬ ЧЪ ВЪЧНИКЪ. ДРЕПТАЧЪКА КЪВЪН-
ТЕЛЕ ДЕ ПРОПОВЕДЪИТОРЮ ЗЪСЕ НЪ ТРЕВЪЕ
ДЕСПРЕ АЛЪЛА, ЧИ ДЕСПРЕ СИНЕ ЛЪСЪШЬ
СЕЛЕ ТЪЛКЪТЪСКЪ, ШИ ДЪПЪ ЛАЛЕ СЕШИ
ЛАРЪПТЕ ФАПТЕЛЕ, ШИ ВЪАЦА.

11. ФЪИНДЪКЪ ФЪЕЩЕКАРЕЛЕ ВЪН КРЕЩЪНЪ Л
ТОТЪ ЛНЪЛА ДЕ ПАТРЪ СЪРЪ ЛЪ СЪВЪНЪНЪИТЪ
А СЕ МЪРТЪРИСИ (СПОВЕДЪИ), ШИ А СЕ
КЪМИНИКА, АДЕКЪ: ЛНАИНТЪ НАЩЕ-
РЪИ, ШИ ЛВЪЕРЪИ ЛЪИ ХЪ (ЛА КЪРЪЧЪОНЪ,
ШИ ПАЩЪИ), ЛНАИНТЪ СЕРЕВЪТОРЪИ
СФЪИНЦИЛЪРЪ ПЕТРЪ, ШИ ПАВЪЕЛ, ШИ
ЛНАИНТЪ ЛДОРМЪРЪИ ПРЪСФЪИНТЕИ ДЕ
ДЪМНЕЗЪЕВЪ НЪСКЪТОАРЪИ (ЛА СЪНТЪ МЪ-
РЪА МАРЕ) ШКОЛАСТИЧЪИ, ЛКЪ СЪНТЪ
ДАТО-

11. ДЕ КЪТЕ СЪРЪ ТРЕВЪЕ СЪСЕ МЪРТЪРИСЪСКЪ,
ШИ СЪСЕ КЪМИНИЧЕ ШКОЛАСТИЧЪИ ЛТРЪНЪ
ЛНЪ?

Датори ѡтрѣ ачѣсте тѣмъпѣри асе
мзртѣриси, ши асе кѣминекѣ.

12. Дин Бесѣрикѣ ѡрѣш пѣрѣке трѣеѣ
се ѡсе Школастичѣй, ши се мѣргѣ
ѡ Шкоалѣ; де оѹнде се словѣд пре
ѡкасѣ; ѡрѣ дин Бесѣрикѣ ниѣй кѣм
се ѡдрѣзнѣскѣ ѡ ѣши сѣри кѣре фѣрѣ
де ѡгѣдѣица ѡвѣцѣтѣрюѡѣ.

II.

Даториѡцѣле Школастичиѡр ѡ
кѣт сѣнт пѣнтѣрѣ Шкоалѣ.

Дѣпѣ Бесѣрикѣ ѡдѣтѣ май сѣѣнт ѡѣ
ѡсте Шкоала; кѣѣй ѡтрѣнѣ ѡвѣцѣмъ тѣѣ
те,

12. Кѣм трѣеѣ се ѡсе дин Бесѣрикѣ Шко-
ластичѣй?

Ѣ ѡвѣцѣ II. Пѣрте?

Дѣпѣ Бесѣрикѣ кѣре ѣ ѣѣл май сѣѣнт ѡѣ?

3. Школа́стичій мергѣнд ла Шко́алз трѣбѣ сѣши дѣкз кѣ сѣне Кѣрице, Пропісѣл, Хѣртиѣ (Пѣпѣр) Пѣне, Це-рѣзз (Блѣйбац), ши ѿри че ле ѣсте дѣ липсз ла ѡвѣцѣтѣрз.

4. Шко́ластичій дѣ касз трѣбѣ се мѣргз дрѣпт ѡ Шко́алз, пре оулице се нѣ стрѣце, се нѣ ѡлѣрце, се нѣ зѣѣрле кѣ пѣтри ѡ по́рцѣ, сѡз ѡ Кѣни; чѣ кѣ Лѣнище, ши ѿменѣще се ѡтре ѡ Шко́алз.

Б. Кѣм трѣбѣ сѣсе по́рте Шко́ластичій ѡ Шко́алз?

1. Шко́ластичій сосѣнд ѡ Шко́алз трѣбѣ сѣсе ѡкѣне ѡвѣцѣтѣрюлѣи кѣ кѣвѣицз: Прѣнчій ѡѣндѣши Кѣмз-на́че-

3. Кѣм трѣбѣ сѣсе гѣте Шко́ластичій ла Шко́алз?

4. Де оу́нде трѣбѣ се мѣргз ѿи ѡ Шко́алз?

1. Че трѣбѣ се фѡкз Шко́ластичій, дѣкз сосѣск ѡ Шко́алз?

НАЧЕЛЕ, САЖ ПЪЛЗРІИЛЕ; ЪРЪ ФЪТЕЛЕ
ДЪПЪ СЪБИЧЪЮЛ ЛЪР.

2. ДЪПЪ АЧЪА ТРѢВЕ СЪСЕ АШЪЗЕ ФІКШЕ-
КАРЕ А СКАЖНЛА СЪЖ, ДЪПЪКЪМ АЖ
СОСИТ, КА НЪ КЪМБА ВЕНИНД АЛЦІЙ
МАЙ ТЪРЪЖ, СЕ АЙВЕЗ СЪП АСЕ СКЪЛА
ЧЕЙ ДИНТЪЮ, САЖ ЧЕЙ МАЙ ДЕПРЕ
ОУРМЪ А СЪРИ ПРЕТЕ СКАЖНЕ, ШІ А
ТЪРЕВЪРА ЛІНИЩЕ ШКОАЛЕЙ.

3. СЪПРИТ ЪСТЕ ШКОЛАСТИЧИЛЪР: А ЕШИ
ДЕСЪПТ АЪВЦЪТЪРЪ ФЪРЪ НИЧІ СЪ ЛІ-
ПЪ, А АЛЕРГА, А МЖНКА А ШКОАЛЪ
СЪПТ АЪВЦЪТЪРЪ, БА АЖЪ НИЧІ ПРЕ
ОУЛИЦЪ ЛЕ ЪСТЕ ЛЪР СЛОБОД АСЕ АЛЕР-
ГА, А СТРИГА АСЕ АЪВРЪЖБИ, САЖ АСЕ
СЪЗДИ, СЪПТ ГРЪ ПЕДЪПЪ.

В. КЪМ ТРѢВЕ СЪСЕ ПОАРТЕ ШКОЛАСТИЧІЙ
СЪПТ АЪВЦЪТЪРЪ?

1.

2. ЧЕ ТРѢВЕ СЕ ФАКЪ ДЪПЪ АЧЪА?

3. ЧЕ ЪСТЕ СЪ ПРИТ ШКОЛАСТИЧИЛЪР?

1. СѸПТ РѸГЗЧЮНѢ ЧѢ ДИН НАИНТѢ А-
ВЗЦЗТѸРЕЙ ФІЕЩЕКАРЕЛЕ ШКОЛАСТИК
ТРЕБѢ САѸ СЕ АЦЕНѸНКЕ, САѸ СЕ СТѢ
А ТѢЛПИ, ШИ ДѸПЗ ДАСКАЛ, САѸ ДѸПЗ
ЧЕЛ, ЧЕ ВА ФИ АНАИНТЕ РѸГЗТОРЮ, СЕ
ЗИКЗ РѸГЗЧЮНѢ КѸ ЛЗАРЕ ДЕ СѢМЗ, ПРЕ
АЦЕЛЕС, ФѸРЗ СТРИГАРЕ, НѸМАЙ КѸ ВЕРС
ДЕ МИЖЛОК, СѸПОЙ СѸСЕ АШѢЗЗ, КѸМ
СЕ КѸВИНЕ.

2. КЖНД СЕ ЧЕТѢЩЕ КАТАЛОГЛА (ТѢВЛІ-
ЦА, А КАРѢ ЛЕ СЖНТ СКРИСЕ НѸМЕЛЕ)
ФІЕЩЕКАРЕ ШКОЛАСТИК ТРЕБѢ СЕ РЕСПѸН-
ДЗ: А И ЧИ, ШИ КАРЕЛЕ АѸ ФОСТ РЕМАС
ДЕ ШКОЛАЗ, СЕ ДѢ КАѸЗА (ПРИЧИНА),
ПЕНТРѸЧЕ?

3. СѸПТ АВЗЦЗТѸРЗ ТОЦИ ШКОЛАСТИ-
ЧИИ ТРЕБѢ СЕ ІА БІНЕ СѢМА ЛА АЧѢА,

В 2

ЧЕ

1. ЧЕ ТРЕБѢ СЕ ФАКЗ ШКОЛАСТИЧИИ СѸПТ
РѸГЗЧЮНѢ ЧѢ ДИН НАИНТѢ АВЗЦЗТѸРЕЙ?

2. ЧЕ ТРЕБѢ СЕ ФАКЗ ШКОЛАСТИЧИИ КЖНД
СЕ ЧЕТѢЩЕ КАТАЛОГЛА?

3. ЧЕ ТРЕБѢ СЕ ФАКЗ ШКОЛАСТИЧИИ СѸПТ
АВЗЦЗТѸРЗ?

че се ѿвѣцз; ни чй се грзѣскз, саз
се респѣндз ѿлѣл, фзрз нѣмай ѿчѣ-
ла, кареле се ѿтрѣбз прин Даскал.

4. Иѣрз непѣтѣнд респѣнде чѣл прин
Даскал ѿтребѣт, ѿлѣл, кареле се
ѿкрѣде, кз ва пѣтѣ респѣнде, рз-
дикѣнд мѣна чѣ стѣнгз, дѣ сѣмн;
кз ѣл ѣ гѣта ѿ респѣнде, шй ѿгз-
дѣиנדѣсе дела ѿвзцзтѣрю, респѣндз.

5. ѿтѣмплѣндѣсе, ка сѣри че фѣце
(пѣрсѣане) стрѣине, фіе ѿчѣлѣ Бе-
серичѣи, саз дѣмѣи, се вѣнз спре
черчетѣрѣ Шкѣалей, Шкѣлѣстичѣи трѣ-
бѣ сѣсе рзди че ѿпичѣаре, шй дѣн-
дѣле вѣнѣце, саз ѿкинѣндѣсе лѣр
кз плекѣрѣ кѣпетелѣр, ѿ тѣлѣи се
стѣ, пѣнзчѣ лѣсева порѣнчй се шѣзз;
ни чй се фѣкз. вѣрѣ гѣлѣвз, ка кз
ѿчѣ=

4. Че трѣбѣ се фѣкз Шкѣлѣстичѣи не пѣ-
тѣнд респѣнде чѣл ѿтребѣт?

5. Че трѣбѣ се фѣкз Шкѣлѣстичѣи кѣнд
ѿтрз сѣменѣи стрѣинѣи ѿ Шкѣалз?

а чѣста ѡкз сѣши ѡрѣте пзртѡрѣ
лѡр чѣ бѣнѣ, блѣндѣ, ши лѣнѣ.

Г. Кѡм трѣбѣ сѣсѣ пѡрте Школѣстичѣй,
кѣнд ѣс дин Школѣ?

1. Школѣстичѣй трѣбѣ сѣ ѣсе дѡпѣ кѡм
шѣд ѡ скѡѣне пзрѣке нестригѣнд,
ненпингѣндѣсе, несзрѣнд прѣсте
скѡѣне.
2. Школѣстичѣй дѡпѣчѣ ѡѣ ѣшиѣ дин
Школѣ трѣбѣ сѣ мѣргѣ дрѣпт ѡкѡ-
сѣ, прѣ оѡлицѣ тѣмпѡл фзрѣ де фѡ-
лѡс сѣ нѣл пѣрдѣ, сѣ нѣл пѣтрѣкѣ
ѡ жѡкѣрѣй, ѡ свѣзѣй, ѡ сѣдѣлмѣй, ѡ
гжлѣвѣй, ши ѡтрѡлѣ лѣкрѣрѣй некѡ-
вѣѡсѣ; ши бѣгѣндѣсе ѡ кѡсѣ, кѡ
кѡмзѣнѣчѣлѣ лѣѡте депрѣ кѡп сѣ сѣ-
рѣте мѣнѣлѣ Пзрѣнѣцилѡр, ши ѡчѣ-
лѡр

1. Кѡм трѣбѣ сѣ ѣсе Школѣстичѣй дин
Школѣ?
2. Чѣ трѣбѣ сѣ фѡкѣ Школѣстичѣй дѡпѣчѣ
ѡѣ ѣшиѣ дин Школѣ?

лѡр май Бѣтрѣннй, а поѡ сѣши пѣнѣ
Кѣрциле ла лѡкѡл сѣѡ.

III.

Кѡм трѣбѣ Школастичѣй сѣсе
пѡрте кѣтрѣ Маймѡрѣй, кѣтрѣ
Дѡскалѣй (ѡвѣцѣтѡрѣй), ши
кѣтрѣ Сѡцѣй лѡр чѣй де Шкѡлѡ.

Я. Кѡм трѣбѣ сѣсе ѡрѣте Школастичѣй
кѣтрѣ Маймѡрѣй лѡр?

1. Маймѡрѣй сѣнт тѡцѣй, кѣрѡра лисѡѡ
ѡкрединѣѡт сѡжрѡмѡѣрѣ Шкѡлелѡр,
ши кѡрѣй пѡт порѡнѣй прѣсте Шкѡале.
2. Дѣпѡчѣѡ кѣтрѣ Маймѡрѣй лѡр ши
ѡ Шкѡлѡ, ши ѡфѡрѣ де Шкѡлѡ
трѣбѣ

1. Чѣ сѣнт Маймѡрѣй Шкѡлелѡр?

2. Кѡм трѣбѣ сѣсе ѡрѣте Школастичѣй
кѣтрѣ Маймѡрѣй лѡр?

трѣбѣ сѣсѣ арѣте Школастичій, кѣ
тоатѣ чинстѣ, сѣппѣнерѣ, сѣіала,
ши аскѣларѣ.

Б. Кѣм трѣбѣ сѣсѣ арѣте Школастичій кѣ-
трѣ Даскалій лѣр?

1. Школастичій сѣнт датѣрй а сѣменй,
ши а чинстй, пре Даскалій лѣр то-
кма ка пре Пѣринѣй, а гѣндй, ши
а сѣппѣне мѣлт деспре дѣншій, ши
претѣтѣнденѣ кѣ кѣвѣнтѣл, кѣ фѣ-
пта, ши кѣ тотѣдѣйнсѣл а арѣтѣ,
кѣмкѣ ѣй ашѣ ѣй чинстѣск пре
дѣншій.

2. Школастичій май сѣнт датѣрй а
аскѣлтѣ де Даскал, адекѣ: сѣрйчѣ ле
порѣнчѣще Даскалѣл, а фѣче, ши а
ѣплинй.

3.

1. Кѣ че сѣнт датѣрй Школастичій Дѣ-
скалилѣр лѣр?

2. Кѣ че май сѣнт ѣкѣ датѣрй Школасти-
чій Даскалѣлѣй?

3. Школа́стичій трéбзе сзсе липѣскз де Дáскалїй лѡр кѡ тоатз дра́гостѣ, а́декз: кѡ бѣнз плека́ре а́фи кзтрз дѣншїй; дин ѣнимз але пофти то́т бїне́ле; а́ жѡдека́ бїне, шї кѡ бѣнз а́дѡчере а́мїнте а́ ворбї деспре дѣншїй шї де а́р а́вѣ вре́ш сминтѣлз, а́кз се ѡ́ пїтѡ́ле а́наїнтѣ а́лтѡра.
4. Кѣ́нд се а́трѣбз прин Дáскал Шко́ла́стичїй, нѡ трéбзе се респѡ́ндз гробїаничѣ́ше фѣ́рз де ѡ́мене́е, кѡ червї́че та́ре, шезѣ́нд, саѡ то́кма простѣ́ше; чї кѡ ѡ́мене́е, шї дѡ́пз мзсѡ́рз.
5. Шко́ла́стичїй трéбзе се прїимѣ́скз де́ла Дáскал сфáтѡ́рїле, до́жнї́рїле, мѡ́стрѣ́-

3. Кѡ́м трéбзе Шко́ла́стичїй сзсе липѣскз де Дáскалїй лѡ́р?
4. Кѡ́м трéбзе се респѡ́ндз Шко́ла́стичїй, кѣ́нд се а́трѣбз прин Дáскал?
5. Кѡ́м трéбзе се прїимѣ́скз Шко́ла́стичїй сфáтѡ́рїле ш. ч. де́ла Дáскал?

мѣстрѣриле, ба ѿкз ши педѣпса кѣ
 ѿнимз бѣнз, фзрз де мѣніе, ши
 фзрз де кзтрзніре; пѣнтрѣкз тоѣте
 ѡчѣстѣ нззѣск спре ѡдрептѣрѣ
 сминтѣлеаѡр, ши фолѣсѣ Школѣ-
 стичилѡр.

6. Пѣнтрѣ ѡчѣ Школѣстикѣ пѣнтрѣ
 педѣпсѣ нѣ трѣбѣ се сѣ порнѣскз
 ѡсѣпра дѣскалѣѡн нѣчѣ кѣ мѣніе,
 нѣчѣ кѣ сѣдѣлмз, нѣчѣ кѣ клеб-
 тѣре, нѣчѣ кѣ ѡзѣѣнѣз; чѣ трѣбѣ
 се ѡ сѣфере бѣкѣрѣ, ши се фѣе кѣ-
 мѣлцѣмѣтз кзтрз дѣнѣл.

7. Кѣнѣ вѣне вѣмѣ, сѣ се пѣѣтз лѣсѣ
 Школѣстичѣ де Школѣ, трѣбѣ се
 ѡѣѣнцѣз пре дѣскал, ши сѣ мѣл-
 цемѣскз пѣнтрѣ ѡвзцѣтѣрз, ши
 сѣтенѣлз.

В.

6. Кѣм трѣбѣ се сѣфере Школѣстикѣ
 Педѣпсѣ?

7. Чѣ трѣбѣ се фѣкз Школѣстичѣ, кѣнѣ
 вѣне вѣмѣ, сѣ се пѣѣтз лѣсѣ де Школѣ-

В. КѸм трѣбѸе сѸсе ѡрѣте Школѡстичій кѸтрѸ ГоѸій ѡѸр чѣй де ШколѡлѸ.

1. ФіеѸекѡре Школѡстик ѣ датѡрю ѡ Ѹеи фрѸцѣѸе пре Коншколѡрій сѸй (пре ГоѸій сѸй чѣй де ШколѡлѸ); дрепѸачѣѡ нійчй ѡле сѡле, нійчй ѡле ѡѸр скѸле трѣбѸе селе коммѸнѸѣскѸ, сѡѸ селе стріѸе, кѸ ѡтѸта май тѡре неміѸка се скімѸе, сѡѸ се фѸре дин скѸледе Коншколѡрилѡр.

2. Школѡстичій трѣбѸе се трѸѣскѸ пре-тенѣѸе, оўнѸл пре ѡлѸл ѡ чѣле вѸне се ѡѸѸте, фѸрѸ де лѸпѸѸ, сѡѸ дин рѸѸѡте, сѡѸ дин мѸніе оўній пре ѡлѸій се нѸ пѸрѣскѸ, се нѸ пѸз-мѸѣскѸ мѣрѸерѣ ѡнаинте ѡ ѡлѸѸра, скѸдѣриѡе фѸрѣѸій, преѸѸм ѡр фѸ ѸѸрѸзімѣ, ѸѸнѸімѣ, ш. ч. оўній ѡл-

1. КѸ че сѸнт датѡри Школѡстичій Коншколѡрилѡр сѸй?

2. КѸм трѣбѸе се трѸѣскѸ Школѡстичій ѡтрѸ сине?

ѡлѡра се нѣ арѣнче; ѡтѣмплѣриле
 дии Шко́лаъ а́касъ се нѣле спѣнъ.
 Къ оу́н Къвѣнт: депѣрте се фѣ дела
 Шко́ластичѣй то́атъ пѣзма, свѣда,
 вѣтаа, батѣо́кѡра, шѣ то́ате, кѣте
 лѡр, саѡ Шко́лаей ѡр фѣ спре рѡши-
 не, саѡ спре нефоло́с.

3. Чѣ май вѣртѡс трѣвѣ сѡсе ѡсоцѣскъ
 Шко́ластичѣй фрѡцѣше, претенѣше,
 къ ѣнимъ дрѣптъ, шѣ нефѡцѣрниѡкъ.

IV.

Кѡм трѣвѣ сѡсе по́арте, шѣ сѡсе
 ѡкѡммоде (ѡто́кмѣскъ) Шко-
 ла́стичѣй прѣсте то́т (де ѡвѣше,
 ѡ ко́мму).

- А. Шко́ластичѣй трѣвѣ се фѣ стрѡдѡи-
 то́рѣ, шѣ сѡргѡитѡрѣ: ѡшѡ вѡр фѣ,
 кѣнд

3. Кѡм трѣвѣ сѡсе ѡсоцѣскъ Шко́ласти-
 чѣй ѡтрѡ сѣне?

- А. Кѡм вѡр фѣ Шко́ластичѣй стрѡдѡлѡниѣй,
 шѣ сѡргѡитѡрѣ?

кѣнд шѣ пре акасъ вѣр репетзавѣ
(ѣр вѣр лѣа ѣнаинте) матерѣиле ѣ
Шко́алъ ѣвзцѣте.

Б. Шко́ластичѣй трѣвѣ се фѣе кѣ фри́ка лѣи
Дѣмнезѣв, кѣ ѣвлавѣе, кѣчѣрничѣй; нѣ
ѣ дестѣл, ка нѣмай ѣ Бесѣрикъ, шѣ
ѣ Шко́алъ се фѣе ашѣ, чѣ претѣтѣнде-
нѣ, шѣ ѣ тѣт прилѣжѣл ашѣ сѣсѣ
ѣрѣте.

В. Кѣтръ сѣаменѣй чѣй ѣ май лѣминѣте,
шѣ май ма́рѣ трѣпте ѣнзлѣѣцѣй трѣвѣ
Шко́ластичѣй сѣсѣ ѣрѣте кѣ оѣумилѣтѣ
чѣнсте, шѣ плекѣчѣюне; ашѣ кѣт кѣнд
се вѣр ѣтѣлнѣй кѣ вѣрнѣй дѣнтрѣдѣн-
шѣй, май дѣдепѣрте сѣшѣ ѣ Кѣмѣ-
нѣчеле де пре кѣп, шѣ де лѣтѣрѣ Кѣлѣй
стѣнд, кѣ плекѣрѣ кѣпетелѣр се лѣсе
ѣкѣне.

Г.

Б. Кѣм трѣвѣ се фѣе Шко́ластичѣй?

В. Кѣм трѣвѣ сѣсѣ ѣрѣте Шко́ластичѣй кѣ-
тръ сѣаменѣй чѣй ѣ май лѣминѣте, шѣ
май ма́рѣ Трѣпте ѣнзлѣѣцѣй?

Г. И́рз а́тжани́ндѡсе ѿ кѡ Тистѡриле,
саѡ Дерѡзторі́й Домне́щій, кѡ жѡделе
ао́кѡлѡи, кѡ жѡра́цій, ши кѡ а́лцій май
де рѡнд ѡамени, а́чѡстѡра а́кѡ кѡ ѡме-
ніе трѡвѡ се ле дѡ бинѡце.

Д. Престе то́т трѡвѡ Шко́ластичі́й кѡтрѡ
фѡещека́ре ѡм ѡѡсе а́рѡте блѡнзй ши де
ѡмение, май вѡртѡс пре Прѡ́щій, ши
а́лте фѡце Бесеричѡ́щій трѡвѡ ѿ престе
а́лцій се́й чинѡтѡскѡ.

Б. Шко́ластичі́й а́кѡ ши а́ жо́кѡриле, ши
пѡтрѡ́чериле (рекреа́ціиле), ка́ре ли́се а́-
гѡдѡѡск ла вѡ́рѡѡ са, а́ ло́кѡри кѡ-
ѡѡсе, немі́к се фѡкѡ, че нѡ се кѡ-
ѡіне, ши май вѡртѡс ѡѡсе фѡрѡ́скѡ де не
ѡѡрѡзничіе, де вѡ́рѡ де рѡші́не, ши
де то́атѡ Скѡ́ндѡла.

Ж.

Г. Че трѡвѡ се фѡкѡ Шко́ластичі́й а́тжани́ндѡсе кѡ ѡамени май де рѡнд?

Д. Кѡм трѡвѡ ѡѡсе а́рѡте Шко́ластичі́й пре-
сте то́т кѡтрѡ фѡещека́ре ѡм?

Б. Кѡм трѡвѡ ѡѡсе по́арте Шко́ластичі́й а́
жо́кѡри, ши а́тра́лте пѡтрѡ́черй?

Ж. Къ оўн кѣвѣнт: Фіецекарѣ Школаѣстикъ
 аша трѣвѣ сѣсе поарте, ка рѣдѣлѣ лѣвѣ-
 цѣтѣрей чѣй дин Школлаѣ лѣтрѣнѣсѣлѣ пѣ-
 рѣрѣ сѣ стрѣлѣчѣскѣ, шѣ лѣтѣтѣ при-
 лѣжѣлѣ кѣрат сѣсе вѣдѣ.

З. Пѣнтрѣ ачѣлѣ декѣмба сѣр лѣтѣмплѣ,
 ка сѣаре кѣрелѣ динтрѣ Школаѣстикъ сѣ
 лѣдрѣзнѣскѣ а кѣлѣкѣ вѣрѣна динтрѣ а-
 чѣстѣ рѣгѣлѣ, оўнѣлѣ ка ачѣла сѣ шѣе,
 кѣ де пѣдѣпѣсѣ дѣпѣ сѣрѣндѣлѣ Школа-
 лѣлѣрѣ кроитѣ нѣ вѣ скѣпѣ.

Ж. Къ оўн кѣвѣнт: кѣм трѣвѣ сѣсе поар-
 те Фіецекарѣ Школаѣстикъ?

З. Чѣ вѣ пѣцѣй ачѣла Школаѣстикъ, кѣрелѣ вѣ
 лѣдрѣзнѣ а кѣлѣкѣ вѣрѣна динтрѣ ачѣстѣ
 рѣгѣлѣ?

О ф ж р ш и т:

А С В М Н Я Р В.

1. Прекѣм ꙗ сфѣршитѣл кѣвѣнтѣлѣй ꙗ-
наинте сѣл ѡдѣс ѡмѣнте, ꙗ тревѣриле ꙗ
кѣртничѣоа ѡчѣста нѣмай пѣнтрѣ оушѣрѣрѣ
оунар дѣскалѣ, сѣл ꙗвѣцѣторѣ, кѣрѣй ꙗкѣ
нѣ ѡр фѣ дѣдѣцѣ ꙗ фѣче дѣ сѣне, вѣне ꙗ-
тревѣрѣ, сѣл пѣс; ꙗрѣ нѣ пѣнтрѣ чѣй маѣ
прокопсицѣ, шѣ маѣ деплинѣцѣ; нѣчѣ ка
Школастичѣй сѣсѣ силѣскѣ ѡлѣ ꙗвѣцѣ дѣ-
рѣстѣл, кѣрѣй рѣгѣлѣлѣ ꙗкѣ нѣмай пре ꙗце-
лѣс трѣвѣ сѣлѣ ꙗвѣцѣ, ꙗрѣ нѣ дѣн кѣвѣнт
ꙗ кѣвѣнт.

2. Оуѣрмѣнѣ ꙗкѣтѣитѣорѣл ѡчѣстѣр рѣ-
гѣлѣ ѡлтѣр ꙗкѣтѣитѣорѣй, кѣрѣй ꙗ дѣмѣилѣ
сѣлѣ фрѣмѣоѣсѣ рѣгѣчѣюнѣй ѡв ѡдѣзѣгѣт дѣпѣ
рѣгѣлѣлѣ Школастичѣй пѣнтрѣ оуѣл, шѣ
фѣлѣсѣл Школастичѣилѣр, ѣл ꙗкѣ ѡв ѡдѣз-
гѣт рѣгѣчѣюнѣлѣ, кѣрѣ оуѣрмѣгѣз.

РѢГЪ-

Р Ъ Г Ъ Ч Ю Н Й

ЛА АЧЕПЪТЪЛА ШКОАЛЕЙ.

Доамне! ной фхпѣбриле тале фійна пре тине те кѣзмѣм, цѣ не рѣгѣм, ши дела тине чѣрем: тримитене нѣаѡ пре дѣхѣла тѣѣ чѣл плин де дѣр; пре дѣхѣла бѣней Кредѣнѣце, ал ацелепчюней, ши ал тѣмерей де тине. дѣминѣхѣ минтѣ нѣастрѣ, ка се ацелепѣем адевѣрѣла; атѣрѣше кѣцѣтѣла нѣострѣ, ка се спорѣм а фѣптеле чѣле бѣне, кѣре воѣм але аѣвѣца: аналѣца воа нѣастрѣ, ка аѣвѣцѣтѣбриле чѣле де фолѣс; се ле дѣбѣндѣм, ши прин трѣнѣселе нѣ нѣмай пре нѣой, чи ши пре чѣн дѣапроѣпе ай нѣощри фѣричѣй а фѣче се пѣтѣм. амин.

ЛА СФЖРШІТЪЛА ШКОАЛЕЙ.

Атрѣ мѣлѣемѣтѣ сѣппѣнем цѣ йнимѣле нѣастре ѡ! дѣтѣторѣле де вѣаѣца, ши де тѣт бѣнеле! прѣимѣше Доамне аѣвѣрѣтѣбра нѣастрѣ спре мѣрѣрѣ тѣ, ши спре фолѣсѣла нѣострѣ; май але дѣ нѣаѡ, ка прин дѣнѣса Нѣрѣвѣбриле се нѣле адрѣптѣм, ши а фѣптеле чѣле бѣне пѣрѣрѣ се спорѣм. Тинѣде мѣла тѣ чѣлѡра, че те кѣносѣ пре тине, ши бѣнѣкѣвинтѣхѣ пре аѣнѣрѣтѣла, Пѣтрѣа, пре Пѣрѣнѣй, пре Мѣймѣрѣй, пре аѣвѣцѣторѣй, ши пре тѣѣ фѣкѣторѣй нѣощри де бѣне, дѣндѣле лѡр, ши тѣтѣрѣѡр ѡамѣнѣлѡр пѣче, ши мѣре мѣлѣ. амин.